

BUDA-PESTA

5 Iunie st. v.
17 Iunie st. n.

Va eși duminică.

Redact.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 23.

ANULU XIII.
1877.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni

STEU'A ROMANIEI.

Dedicata Mariei-sale Domnului Româniloru.

De o stea condusi odata
Magii de la resaritu,
In spelunc'a 'ntunecata
Pe Christu au descoperitu;
D'a loru stea condusi Români
Au tinutu cu peptulu loru
Lupte crunte cu pagâni,
Că sè-si fac'unu viitoru.

Dupa secolu ér apare
Adi a României stea!
Veniti toti, cu micu cu mare,
Ve 'nchinati, Români, la ea!

Steu'a vechia-a României
De multu timpu sub nori eră,
Ér simtîrea vitejiei
Animele nu miscă.
De frumoșe suveniru
Nu ne mai inflacaramu,
Ci in trist'a molesîre
Flórea vietii consumamam!

Astadi negur'a dispore ...
Ét'a României stea!
Veniti toti, cu micu, cu mare,
Ve 'nchinati, Români, la ea!

Lantiuri vechi si ruginite
Ne 'nvetiasemu a purtá;
Dile triste, umilite,
Ajunesemu a 'ndurá!

Cine inse astadi vine
Cu mândria-a curati
Fruntea nóstra de rusine
Si o face-a tresari?

Este a patriei salvare ...
Este-a României stea!
Veniti toti, cu micu, cu mare,
Ve 'nchinati, Români, la ea!

Armele române suna
P'ale Dunarii câmpii;
Ele lumii vinu sè spuna,
Cà traiescu ai Romei fii.
Susu, Române, a ta frunte!
Vocea tierii a sunatu!
Bratiulu teu mérga sè 'nfrunte
Iataganulu incrunatatu!

Este scrisu neatérnare
Pe a României stea!
Veniti toti, cu micu cu mare,
Ve 'nchinati, Români, la ea!

Suveranu alu României!
Steu'a nóstra-i steu'a ta.
Mergi! cãci fii vitejiei
Fruntea-ti voru incununá.
Cu triumfu 'n a ta mâna,
Spune la 'mperati si regi,
Că in patri'a româna
Poti coróne sè culegi.

Ai unu scutu mândru si tare
In a României stea!
Viitorulu teu e mare:
Inainte dar cu ea!

10 Maiu, 1877.

George Sion.

Partea romanésca a Dunarii.

— *Consideratiuni militare.* —

Atentiunea lumii întregi e concentrata acuma a supra Dunarii de jos, unde in curenđu are sè urmeze unu mare actu militarescu.

Credincioasa politicei sale traditionale, Russi'a ér a apucatu arm'a in contra Turciei. Si dóra nici odata ea n'a inceputu resboiulu sub auspicii mai bune decâtu acuma.

Pe cându in Asi'a armat'a russésca a cuprinsu deja o mare parte a Armeniei turcesci, pe atunce in Europ'a operatiunile corpuriloru sale s'a marginitu intru a-si ocupá positiunile pe malulu stângu alu Dunarii, adeca in Romani'a.

Actulu celu mare, trecerea Dunarii, are sè urmeze inca de acuma inainte, — căci ploile multe si crescerea apelor au impededatu pân' acuma acést'a.

Unde voru trece Rusii Dunarea? Éta întrebarea ce si pune acuma tóta lumea. E bine, cá sè putemu respunde la acésta întrebare, trebue sè facemu unu studiu topograficu a supra pârții românesci a Dunarii, adeca unde stau Rusii, si de unde au sè tréca in Bulgaria.

Credemu dara a face placere cetitoriloru nostri, reproducându din „Revist'a Militara“ din Bucuresci urmatóarele consideratiuni:

Dunarea, cu dreptu cuventu numita regele riuriloru din Europa, face, cum scimu, bogati'a tierii nóstre si constitue pentru dên's'a o fruntaria naturala séu unu obstacolu din cele mai seriose in favórea aperării, pe o întindere de mai multu de 800 kil.; vomu cautá a-i consacrá unu micu studiu pentru a ne dá mai bine séma de rolulu seu intr'unu resboiu; in aceste notitie n'avemu pretentiunea a descrie Dunarea in totu cursulu ei, vremu a ne ocupá numai de partea românesca a acestui riu, adeca partea dintre Orsiova si Marea-Négra.

Pentru unu observatoru ce caletoresce pe acestu riu, tiermulu românescu presinta vederii o câmpia argilósa, acoperita in mare parte de balti, de livedi, de pasiuni si strabatuta de

mai multe bratie ale Dunarii; aceste bratie constituiescu insulele acestui riu si numerulu se inmultiesce cu câtu inaintéza cine-va mai multu spre mare.

Sub Isaccea, Dunarea forméza trei bratie mari, cunoscute sub numele de „gurile Dunarii“, dintre care celu mai importantu este acela alu Sulinei; si celelalte dóue sunt bratiulu Sf. Gheorghe si bratiulu Kiliei. Canalulu Kiliei de la Vâlcow inainte se imparte in 8 bratie mai mici dintre care celu mai insemnatu este bratiulu Usiacow; malulu despre Besarabia alu canalulu Kiliei este destulu de ridicatu si apele Dunarii scalda catra acestu malu unu pământu producatoru. Gurile Dunarii forméza aspectulu unei mări de trestie inalte de 4^m, 0 d'a supra carora nu se zaresce de câtu catardele si pândiele nenumeratelor vaze ce plutescu pe cele trei bratie.

Dunarea inéca deosebitele insule ale Deltei primavér'a de la lun'a lui Martie, peste anu de câte ori cresc apele din caus'a ploiloru séu topirea zapedieloru la munti, ér tómn'a cu schimbarea timpului. In generalu, se póte dice in lunele Augustu, Septemvire si Octomvire apele sunt mici; de la Decemvire la Martie serviciulu navigatiei adesea se intrerupe din caus'a sloiloru de ghiatia.

De la Orsiova unde incepe acelu imensu arcu de cercu, in care este inscrisa tóta Munteni'a si care se termina la Galati, tiermulu stângu séu românescu comandéza tiermulu dreptu pâna pe la Persa Palanca, inse spatiulu cuprinsu intre Negotin si gur'a Timocului este supusu inundatiiloru. De la Vidin inainte, tiermulu dreptu domina pe celu stângu mai in totu cursulu riului pâna spre Braila, unde tiermulu stângu forméza maluri repedi si argilóse de 30^m, 0 inaltime. — La Rahova, curentulu isi schimba directi'a. căci dupa ce a mersu de la apusu spre resaritu, acum apuca spre nordu dupa ce mai ântâiu este infrântu de tari'a calcarului neocomianu care forméza platoul Dobrutcii.

Largimea Dunarii este fórte variabila; in adeveru, cunóscemu indetulu câtu de strinsa se gasesce la Portile de feru si câtu se latiesce indata ce pasiesce acelu obstacolu. Dunarea se largesce asiá de multu de la Severinu inainte in câtu lângá Vidin abiá se zaresce tiermulu opusu; dar spre a precisá mai bine aceste largimi vomu da aci distantiele in metri de la unu malu la altulu pentru mai multe localitati:

Aprópe de ruinele podului lui Trajan Dunarea are o largime de . 115^m, 0
 La Rusciucu }
 La Turtucaia } o largime de . 750^m, 0
 La Silistra }
 La Rahova bratiulu principalu 540^m, 0
 La Braila idem 487^m, 0
 La gur'a Siretului 900^m, 0
 In privinti'a adâncimiloru putemu aseme-
 nea stabili câte-va cifre :

La Orsiova adâncimea Dunarii este de la 30 la 35^m.

La Rahova de 24 si 30 ^m. la margine; la 150^m. inse de malulu turcescu adâncimea trece de 40^m, 0.

La Rahova nivelulu, Dunarii este la 16^m, 0 d'a supra nivelulu mării, de unde urméza, cà fundulu riului va fi la 25^m, 30^m. si póte chiar mai josu de câtu nivelulu mării. — Lânga Orsiova, la portile de fieru, Dunarea este la 30^m, 0 d'a supra nivelulu mării pentru apele mici, iar sondelu au datu adâncimi mai mari de 30^m, 0 : astu-felu dar la 800 kilometre de mare Dunarea are inca adâncimi mai josu de nivelulu mării.

Intre Belgrad si Severin Dunarea cade de la o inaltime de 22^m, 0 pe o lungime de 140 kilometre, iar intre Severinu, si Marea-Négra de la o inaltime de 38^m, 0 pe o distantia de 780 kilometre; din aceste date resulta, cà pant'a séu declivitata medie a Dunarii intre Belgrad si Severin este de 0^m, 157 si numai de 0^m, 0487 intre Severin si Mare.

Cându inaltimea apelu este cea de mijlocu d'a supra portiloru de feru, apele Dunarii au o vitesa de 8 kil. pe óra séu 2^m, 22 pe 1'' iér in Delta ele parcuru 6 kil. pe óra séu 1^m, 60 pe 1''; acésta mare vitesa tine la presiunea marelui volumu de apa ce riulu rostogolesce in albí'a sa.

Din aceste vitesa resulta din clasificati'a obicinuita a curențelu, cà curențulu Dunarii d'a supra portiloru de feru este unu curențu pré repede, iar in Delta curențulu este inca repede.

In ceea ce privesce debitulu séu volumulu de apa ce curge in 1'', singur'a mesuratóre cunoscuta dupa Jules Michelet este acea facuta in 1825 la Viena; éta cum rationéza acestu ingineru: Pentru apele cele mai mari vér'a debitulu Dunarii este de . 73,000 m. cubici pe 1''.

Pentru apele medii 33,000 idem pe 1''.

Pentru apele mici . 2,000 idem pe 4''.

Acesta fiindu debitulu la Viena, déca vomu observá, cà suprafati'a basinulu Duna-

rii de la Viena pâna la Rahova este aprópe de trei ori câtu suprafati'a basinulu pâna la Viena, presupundu unu volumu dublu numai de câtu acela de la Viena vomu avé pentru debitulu Dunarii la Rahova :

66,000 met. cub. pe 1'' pentru apele medii; si 4,000 idem pe 1'' idem mici.

Cele mai mari oscilatii intre apele mari si apele mici sunt de la 4^m, 50 la 6^m, 0. Acésta inaltime de crestere este fórte mare mai cu séma déca ne gândimu, cà tiermulu românescu este supusu inecaciuniloru. La Rahova nivelulu apelu mari este la 21^m, 50 d'a supra nivelulu mării si acela alu apelu mici numai la 15^m, 0.

Aceste date ce sunt de cea mai mare necesitate pentru aruncarea de poduri, odata stabilite, vom aretá acum cari sunt localitátile pe unde trecerea Dunarii s'aru poté efectua cu mai putine greutáti; aceste puncturi sunt urmatórele :

1. Lânga Gruia. 2. Inainte si dupa Vidin. 3. La Vadul de Arcer Palanca. 4. D'a supra gurii Jiului. 5. La Islasu inainte de gur'a Olutului. 6. La Flamând'a (in josu de Turnu-Magurele). 7. Lânga Giurgiu. 8. La Oltenitia. 9. La 15 kil. mai josu de Hêrsiova. 10. La Braila. 11. Mai josu de Galati. 12. La Isaccea. 13. La Ismail. 14. La Kilia.

Se adauga inse, cà tiermulu stângu in genere fiindu baltosu, este necesaru a se semnalá punctele ce presinta mai mari advantage pentru apropiare de Dunare : la Oltenitia se gasesce póte singurulu punctu unde malulu stângu se apropia de riulu fara bratiu si intr'unu teremu solidu. In fati'a Silistrei se mai afla asemenea unu drumu practicabilu, inse pe uscatura, acestu drumu conduce de la Calarasi la Dunare. Aceste din urma dóue puncte sunt cele mai favorabile.

In vecinatatile Hêrsiovei s'aru poté întreprinde cu mare inlesnire o trecere peste Dunare, càci aci valea Dunarii se strimtéza.

Lânga Tulcea se afla unu pruntu de nisipu care astupa albí'a riului; s'aru poté dar aci întrebuintiá calusii pentru o buna lungime de podu inse in apropiarea tiermului stângu trecerea presinta greutáti din caus'a baltiloru.

In ori-ce timpu, întreprinderea aruncării de poduri peste Dunare este periculósa din caus'a cresterii apelu ce se póte face fara veste precum si din greutátile provenite din multimea insuleloru si natur'a mocirlósa a tiermului.

In 1809, Rusii esecutara trecerea Dunarii aprópe de Galati, unde Prutul si Siretulu se asvêrlu in Dunare, ceea ce inlesni multu lucrarea; trecerea nu se esecută de câtu in lun'a lui Augustu din caus'a apelor mari ce tinura pâna in Iunie. — In 1828 Rusii detera preferintia punctului unde se gasesce Satalu-nou.

In 1828, ei aruncara dóue poduri unulu sub Silistra inaintea Calarasiului, iar celalaltu aprópe de Hirsiova, inse asiediara baterii la gur'a Argesiului, pentru a intrerupe ori-ce comunicatie intre Rusciucu si Silistra. Aceste dóue puncte sunt citate si de Valentini cá cele mai lesnicióse pentru trecerea in Turcia.

Câtu pentru Turci, in tóte timpurile, trecerile lor favorite au fostu in totu-de-una pe la Calafatu si pe la Giurgiu; pe aci ei trecura mai cu séma de câte ori au avutu resbóie cu Români. Pe aci trecura in 1807 in contra Rusiloru si in fine i veduramu trecându in 1854 totu in contra acestora.

SECRETELE CASTELULUI.

— Romanu, de XAVIER de MONTÉPIN. —

(Urmare.)

— Mi-ieu voia a supune, — dise elu, — cá domnulu marquis in calitatea sa de ruda a dlui conte de Rahon, domnulu meu, si cá investitu, in absinti'a dlui conte, cu o autoritate fara margini in castelu, va judecá dóra conveniabilu de a insciintiá autoritatea judecatorésca si de a cere o cercetare in caus'a incercării de rapire indreptata in contra dómnei marquise d'Aubray de Chavigny.

Lactance se intrerupse.

— Ah! — lu-intrebá Saint-Maixent cu fala, — ce-ti pasa? Mi-pare cá in astfelu de lucru numai eu singuru sum judecatorulu conduitei ce am sê facu.

Intendantulu parea a se scurtá, ascundiendu-si capulu de form'a perului literalmente intre umeri.

— Me rogu de dlu marquis, — gângavi elu, — cáci eu nu mi-asíu permite a me amestecá nici mijlocitu nici nemijlocitu in lucrurile cari nu me privescu, de cumva interesele particulare ale dlui marquis nu mi-ar paré a fi in jocu.

— Interesele mele? — repetí gentilomulu cu suprindele fórté mare.

— De siguru, — continuá Lactance, — si de cumva intentiunea dlui marquis ar fi sê aviseze pe locu-tiitorulu civilu despre faptele petrecute, l'asiu svatú cu tóta umilinti'a sê se abstina de la acést'a.

Uimirea lui Saint-Maixent crescea.

— Si pentru ce? -- intrebá elu.

— Pentru cá dóra asiú fi silitu a jurá sê spunu justitiei totu ce scíu, si pentru cá in calitatea mea de omu de omenia si bunu crestinu, mai bine asiú suferi o mia de morti, decátu sê juru falsu.

— Asiá dara dta scii ceva? — esclamá marquisulu.

— Multe . . . multe . . . multe lucruri, — murmurá Lactance.

— Relativu la marquisulu d'Aubray de Chavigny, carele a voitu sê-si rapésca soci'a?

Intendantulu facú din capu si continuá:

— Domnulu d'Aubray de Chavigny n'are nici o parte in acést'a incercare.

— Esti dta nebunu, nene Lactance?

— Nu credu, dle marquis.

— Asiá dara, cum poti sê vorbesci in contra unui faptu necontestabilu. Rapitorii au declaratú in-sii-si dómnei marquise ceea ce dta contestedi.

— Ei repetira o lectiune, si indeplinira o porunca.

— Cine a datu acést'a porunca?

— Nu scíu; inse de cumva dlu marquis va binevoí a-mi acordá favorulu de a-mi viní intru ajutoru, vomu descoperi de siguru.

— Sê-ti vinu in ajutoru? Puté-voiu?

— Oh! mai usioru in tóta lumea.

— Si prin ce?

— Prin aceea, cá dlu marquis mi-va dá voia d'a merge sê chiamu aice numai decátu pe servitorulu seu Lazaru si sê-lu intrebé inaintea mea.

— N'am nici unu motivu a refusá acést'a, dar totusi mai antáiu ar trebui sê scíu a supra carui sujetu sê-lu intrebú?

— Domnulu marquis n'are decátu sê-lu intrebé de totu simplu numele gentilomului, in a carui socotéla a platitu pe cei patru banditi (dintre cari doi au inviatu), in momentulu in care dlu marquis a parasitu poiéna cu dómna Chavigny, dupa ce a sustinutu cu ticalosii din cestiune o lupta din cele mai eroice.

Saint-Maixent cadíu din inaltímea sa.

Erá invederatu, cá Lactance n'a mintitu de felu, afirmandu, cá elu scie multe de tóte.

Apoi elu respunse cu assigurantia:

— Te ascultu, dar fara sê te intielegu. Séu cá mi-povestesci unu visu, séu cá esti reu informatu.

Lactance murmurá cu umilinti'a cea mai mare:

— Nu se viséza in diu'a mare, si nimene nu m'a informatu. De la natura, eu sum destulu de observatoru; mi-place sê meditezu a supra aceleia ce-mi pare intunecosu. Mergerile si vinirile lui Lazaru de trei díle incóce me neliniscira si me indemnara a face felurite supuneri; voiám sê vedu tóte lamuritu, si urmaí din departare, cu discretiune, pe dlu marquis si pe dómna'n'a marquisa in decursulu preamblárii loru catra Capetulu-Lumei. Eram in poiéna, bine ascunsu, cându iép'a dómnei marquise cadíu . . . (serman'a Nina, pilu-l'a aruncata in ovesulu ei putea s'ó pacalésca); vediui pe cei patru banditi atacandu pe dómna'n'a Olimpia si pe dlu marquis sarindu eroicesce in mijloculu loru.

— Si dta n'ai vinitu in ajutorulu meu! — strigá Saint-Maixent.

Lactance si-inchiná capulu cu umilintia, sub care se ascundea destulu de reu o buna dosa de ironia.

— Sê binevoiesca dlu marquis a me iertá, — respunse elu, — eu sum cam poltronu, si de altminte dupa primulu momentu vediui bine, cá pentru apera-rea sa dlu marquis n'are trebuintia de biét'a mea asistintia. Dlu marquis e atátu de bravu! Si apoi, cá sê spunu tóte, — adause intendantulu cu o voce multu mai lina, — cei patru banditi faceau niste lovi-

turi atât de zadarnice, spre a scăpa vieții prețioasă a dlu marquis. Acesta mi-a deschis ochii . . .

Nu mai era nici o îndoială. Din început până la capăt Lactance era în curentul celor mai mici detașări ale intrigii, pe care Saint-Maixent o credea atât de bine ascunsă.

Gentilomul se află în incurcătura mare.

Dar se decise numai decătu, și încă cu o îndesțire cu atât mai mare, cu cât știe, că în mâinile sale are gata un plan de respălire. Intendantul

— Dlu marquis me distinge pre mult! — gândi intendantul încătu-va cam superat de aceste laude satirice.

— Ai vediatu multu, ai observatu multu, ai ghicitu multu, — reluă Saint-Maixent, — e frumosu! Inse, decă-mi este iertatu, ce pretind dta a conclud din tôte?

— Chiar nimica, domnule marquis.

— Ce felu! Atât'a lucru pentru nimica?

— Oh! nu! Așteptu cu conclusiunea, dar voi

Marele duce Mihailu comandantul șefu alu armatei rusesce în Asia.

cunoscă secretele sale, dar elu — la rîndulu seu — asemenea nu cunoscă mai puțin secretele intendantului.

Între lotrul iscusitu și între hotiomanul țărănescu parthi'a devini egală.

— La draci! nene Lactance, — exclamă Saint-Maixent cu un tonu batjocoritoru, — esti un omu isteti! De cumva poliția provinciei ar fi în mâinile dtale, acăsta poliția ar fi foarte bună! Complimentele mele! Le meriti!

conclude. .

— Căndu?

— Îndata-ce dlu marquis va binevoi a-si luă ostenel'a d'a chiamă pe Lazaru și a-lu întrebă numele gentilomului în a cărui socotela elu a platitu pe cei patru banditi.

— Să jucăm cu cartile deschise! Decă ti-asiu raspunde: „Gentilomulu acela sun eu!“ — ce ai presupune dta?

— Asiu presupune, că dlu marquis, aprinsu de amoru prin ochii frumoși ai dōmnei Chavigny, a voit sē-si creeze drepturi la recunoscinti'a acestei adorabile persōne, parendu a o scapā dintr'unu pericolu mare.

— Deductine fōrte inteligenta, nene Lactance! Si fiindu asiā, ce ai face?

— Cestiunea e incurcata.

— Dar trebue deslegata.

— E bine! dar mie mi-se pare, că dator'ia mea de omu de omenia, de omu cu fric'a lui Domnedieu si de servitoru fidelu, ar fi de a insciintiā cātu mai curendu pe dombulu meu, contele Rahon, despre intrig'a tiesuta sub acoperementulu seu; si eu voiu indeplinī dator'ia mea, afara de cumva . . .

Lactance parea a siovaī si se opri, fara 'ndoiēla pentru a cercā cuvinte.

Saint-Maixent nu-i lasā timpu a-si incheiā fras'a.

— Afara de cumva, — adause elu ridiendu, — gentilomulu inamoratu, intielegēndu vorb'a-jumetate ce voiesci sē dici, nu-ti va inchide ochii cu o legatura plina de galbeni, si gur'a cu unu scalusiu nu mai putinu inzestratu. In casulu acel'a, devenindu de odata discretu, ai adauge acesti bani catra cele siette-dieci si cinci de mī de livre, furate prin dta de la verulu meu, si cu cari Ioanu Clement, Iacobu Thibaut si Matorin Saulnier, ómenii dtale de paie, voru putē produce pentru dta interesse mari. Vei putē face presentu, vr'o bijuteria grea, Marinettei, dulcinea dtalei din Charmottes, si ai celebrā acēst'a crescere nesperata a bogatiei prin o mica serbare oferita hurieloru din haremulu tale, in pavilonulu din capetulu parcului, orgia vesela bine udata prin cele mai vechi butelie din vinurile cele mai bune a lepevnitieloru castelului. Tocmai asiā, nene Lactance, intendantu de omenia, evlaviosu de modelu, servitoru fidelu, si credi că la rōndulu meu sum bine informatu de ceea ce me interesēdia sē sciū?

Intendantulu ascultā cu ochii tare deschisi, cu gur'a cascata, cu nasulu palitu, si tōta fiinti'a lui esprimā fric'a cea mai adāncă.

Aceste detaiuri atātu de complete si decise cadiēndu pe neacceptate asupra lui, lu-doboriau in cātva, si nu-i lasau nici presintia de spiritu trebuincioasa spre a incercā o negatiune.

Picioarele-i de cocoru de balta i-refusara de a suportā greutatea corpului seu; elu cadiū in genunchi, galbenu, tramurāndu si intindiēndu catra gentilomulu manile sale rugatōre, cari tramurau de o frica fara margini, si gāngavi cu o voce fōrte slaba:

— In numele ceriului, dle marquis, nu me perde!

— A te perde, nene Lactance? — respunse Saint-Maixent ridiēndu cu hohotu. In adeveru devfi unu idiotu! Si pentru ce dracu voiesci dta sē te perdu? Eu nici nu me gāndescu la ast'a.

— In adeveru, dle marquis?

— Pe onōrea mea de gentilomu! Scōla-te dara si nu tremurā, par' că ai avē friguri. Dta furi pe verulu meu; eu nu vedu in acēst'a nici unu reu; contele Rahon e bogatu si dta si-implinesci oficiulu de intendantu, ce este mai simplu? Cāndu eu voiu fi milionariu (cea ce nu va intārdiā de a sosī intr'o di óre-care,) eu voiu lasā sē fiu furatu fara de nici o vorba de fidelulu meu Lazaru. In cātu pentru fantasiele

dtale galante, eu nu le blamezu, nici nu me miru de ele; dta esti de complecsiune amorōsa, éta totu, si acēst'a e naturalu. Déca ti-am vorbitu despre tōte acēste, am facutu numai pentru a-ti aretā, că a te pune in contra mea, ar fi o gresiēla mare, căci unu cuventu mi-ar ajunge spre a te demascā. Din contra devotēdia-te interesseloru mele, si dta te vei aflā bine in ele, căci eu platescu generosu pe cei ce me servescu. Ffi in celu mai adāncu misteriu, creatur'a mea, iubitul meu afurisitu, alu doile Lazaru, si pe onōrea mea de marquis de Saint-Maixent eu voiu face noroculu dtale in acel'a-si timpu cāndu voiu intemeiā alu meu. M'ai intielesu?

Lactance care se scōlā, se lasā a cadē in genunchi; elu apucā un'a din manile lui Saint-Maixent, si apropiāndu-o de budiele sale, in butulu resistintiei gentilomului, gāngavi:

— Déca am intielesu, dle marquis! Ah eu credu! dispune de mine, sum alu dtale cu totu corpulu si sufletulu!

III.

Pavilonulu.

Intrebarea gentilomului, respunsulu intendantului constituieau intre acesti doi hoti, unulu inaltu altulu de josu, unu pactu intunecosu, care avea sē produca in timpulu mai de aprōpe rezultate infricosiate.

Saint-Maixent si-a cāstigatu unu aliatu multu mai blastematu, si (de cumva sunt graduri in infamia,) multu mai infamu inca si de cātu Lazaru.

— Da, — repeti Lactance cu unu entusiasmu intunecosu, — da, eu sum alu dtale, si ori cari voru fi ordinile ce-mi vei dá, eu le voiu indeplinī. Prob'a nu va trebui' acceptata multu timpu; asiu vre sē ti-dau inca astadi. Ce trebue sē facu?

— In momentulu acēst'a chiar nimica.

— Cu atātu mai reu! Ce feliu, eu sum de priosou dlu marquis, cāndu simtiescu impressiunile unui zelu fara parechia! Éta ceea ce me nimicesce!

— Mangaia-te, nene Lactance, — respunse gentilomulu suridiēndu, — nu voiu face sē astepte multu acestu zelu frumosu. Māne ti-voiu cere unu servitiu.

— Gratia ceriului! — murmurā Lactance cu o fatia érași evlaviōsa.

— Astēpta-me la nouē óre deminēti'a in parcu, — continuā marquisulu, — voiu merge acolo sē te afu spre a me conduce in pavilonulu dtale; dorescu sē-lu vedu.

— Ah! — suspinā intendantulu inchinandu-si ochii in josu, — acelu cuibusioru modestu este cu totulu nedemnu de a atrage macaru si pe unu minutu, atentiunea dlui marquis.

— In privinti'a acēsta vreu sē me convingu cu ochii mei proprfi. Ffi esactu; contezu a te gasī la nouē óre la finea parterielului.

— Voiu avē grije, cá dlu marquis sē nu ascepte.

Si Lactance se retrase dupa o multime de salutari adānci.

In deminēti'a urmatōre, bine inainte de nouē óre, elu asteptā la loculu disu.

(Va urmā)

S A L O N U :

Calindarulul septemanei.

Dumin.	5 17	E. 3 d. R. s. st. m. Doroteiu.
Luni	6 18	cc. pp. Visarion, Ilarion.
Marti	7 19	s. st. m. Teodot, s. m. Zinaida.
Mercuri	8 20	ss. mm. Nicandru, Marcian, Calioa.
Joi	9 21	s. p. Ciril, ss. Tecla, Marianna.
Vineri	10 22	s. st. m. Timoteiu, s. m. Alesandru.
Samb.	11 23	ss. ap. Vartolomeiu, Varnava.

CRONIC'A RESBOIULUI.

Damele române si resboiulu.

Gratia femeiloru române! — acêsta rubrica pare a devini permanenta in fôia nôstra, pâna ce va durâ resboiulu actualu. De asta-data érase avemu sê inregistrâmu nume nôue, cari vinu in ajutorulu ranitilor români.

Din Transilvania ni se scrie, cã pe acolo damele române lucra in tôte partile, facu scame si bandage pentru fratii ce voru sângerâ pentru caus'a nationala. Acêst'a e acuma general'a ocupatiune a secului frumosu românu pe acolo.

O dama româna din Ungaria ni tramite unu apelu catra damele nôstre din aceste parti, invitându-le a nu remanê nici ele afara din frumôs'a cununa a mânilor delicate, cari lucra pentru ranitii români. Credemu de prisosu a publicâ acestu apelu, fiindu conviusi, cã si fara acesta damele din Ungari'a si-vor face dator'ia.

Din Bucovina asemenea ni se scrie, cã familiile române de pe acolo inca sunt tôte ocupate cu facere de scame si bandage, si cã in fruntea acestei miscâri stau damele din societatea innalta.

In Romani'a pe di ce merge esu la ivêla comitete de dame, constituite pentru acestu scopu. Din cele multe infintiate in decursulu septemânei trecute, noi avemu cunoscintia despre urmatórele :

Dómnele române din judetiulu Némtiu s'au constituitu in comitetu. La constituirea comitetului, — precum ni spune „Romanulu“ — dn'a Maria Albu a tinutu unu discursu fôrte bine simtîtu si plinu de patriotismu. Comitetulu s'a adressatu apoi catra Inualtimea Sa Dómn'a, rugându-o sê ia sub augustulu seu patronagiû acêsta patriotica initiativa. Comitetulu este compusu sub presiedinti'a de onóre a M-Sale Dómnei, astfelu : dnele Alesandrina Rosnovanu si Maria Albu vice-presiedinte; dnele Elisa Blancfort si Elena Andriesiu cassiere; Elena Zamfirescu si Sevastitia Juliano secretare.

Dómnele din judetiulu Tecuci au formatu comitetulu dloru pentru ajutorarea ranitilor asiá : dn'a Elena Plitos presiedinta, dnele Rucsanda Kopetzki si Zamfira Sierbanescu vice-presiedinte, dnele Profira Nicolau si Ecatarina Negu cassiere; Amelia Papadopolu Calimah si Ecatarina Patrascu secretare.

Dómnele române din Rómnicu-Saratu s'a constituitu astfelu : presiedinta onorifica dn'a Pia I. Brateanu, vice-presiedinta si totu-odata presiedinta a comitetului de directiune, dn'a Maria Stavaru; dnele

Sofia Jarca si Ana M. Cristescu, vice-presiedinte ale comitetului de directiune; dn'a Felicia S. Gálca, cassiera pentru bani; dn'a Sofia P. Jorgulescu, cassiera pentru obiecte; dsiórele E. C. Homoricénu si Sofia A. Jarca secretare. Comitetulu adresséza unu apelu caldurosu catra cetatienele din acelu judetiu : „sê arete adi si femeia româna, cã a mostenitu virtutile strabune, luându parte la sacrificiile natiunii intregi.“ Durat'a comitetului este ficsata pâna la unu anu dupa incheierea pâcii.

Princess'a Natalia Filipescu, nascuta Grigorie Ghica, inca a luat generós'a initiativa d'a vini in ajutorulu ranitilor, si list'a incredintiata dsale de Societatea „Crucea Rosia“ a fostu acoperita de o multime de subscrieri.

Din Iasi aflâmu prin „Curierulu“ de acolo urmatórele impartesiri : „De cându generós'a si venerabil'a nôstra dna Maria Roznovanu a luat initiativa formârii comitetului nostru a veni in ajutorulu bravilor nostri ostasi, nu a trecutu di fara sê avemu a constatâ casuri de patriotica darnicia, intre tôte clasele poporatiunii nôstre. Aflâmu acum din nou, cã nepótele dnei Roznovano, dsiórele Maria Rosetti, fica a dlui colonel Stefan Rosetti, Maria si Ecatarina Chesco, surori ale Mariei Sale principess'a Natalia, iubit'a Domnitóre a Serbiei, din cari cea mai in vârsta nu are mai multu de 6 ani, au formatu o loteria spre a vini in ajutorulu comitetului de dómne; acea loteria este compusa din 32 bucâti de preciose bijuterii, de cari tinerele, frumósele si generósele domnisióre au oferitu a se desface in favórea ostasilor români raniti. Dea Dumnedieu acestor tinere si frumóse inimi tóta fericirea ce merita!“

Dn'a Maria I. Robescu din Pitești saluta — in „Telegr. Rom.“ — prin cuvinte frumóse comitetulu infintiatu (dar de atunce desfiintiatu) alu damelor române din Sibîiu.

Domnisiórele Zogravesti si Zografos au datu la Rómnicu-Vâlcea unu concertu pentru acestu scopu. Resultatulu a fostu 172 lei.

Dn'a Hiotu la Bucuresei a adunatu obiecte, si pe list'a dsale au contribuitu : dsiórele Alesandrina si Elena Hiotu, dn'a Poloni, I. Angelescu, M. Stelescu, dr'a Maria D. Solacoglu, dn'a Sofia Poenaru Bordea, Regin'a Albacheri, Elisa N. Voinov din Focsiani, dn'a Emilia C. Ionescu, dn'a Alesandrina Bratescu n. Voinescu, famili'a Catopolu, dsiórele Rautel, dn'a Gutgiu, dnele Marghiola Atanésca, Maria Panaitescu, Eufrosina Bratu, Ecatarina I. Panaitescu, Penelopa Christodol, Eufrosina Estiotti, Lina Em. Manolescu si Polixenia Teodoridi.

Dn'a Statescu a adunatu obiecte de la urmatórele dame si domni : d. Filip Haas, dn'a Alessiu, d. Jobin, d. Radulianu, d. Löbel, d. C. Cernadovénu, parintele Chiritia monachu, dnele Luisa Schetau, Luisa Hecherster, Elena Repezénu n. Cutiarida, Eufrosina Scarisiorénu, Zoe I. Penopol, Maritia Marcovici, Sevastitia Manolescu, d. C. Stefanescu, dn'a Marióra Betivopol, d. Toma Vortie, dnele Maria Mitrasievski, Maria Dinescu, Maria I. Ferichidi, Anica Odobescu, Maria Costacopol, Maria Petroviciu, Zoe Bugiacu, dr'a Profira D. Pavel, dnele Athena Pretorianu, Eca-

terina Balaban, Maria Desgardeli, dr'a Gentila I. Manuach, dn'a Beta Sapira.

Dn'a C. Cornescu a adunatu obiecte de la urmatórele dame : dnele Zinca Golesecu, Anica Racovitia, Marióra P. Olanescu.

Dn'a Areti Fotino a adunatu obiecte de la urmatórele dame : Victoria N. Mihailu, Alesandrina Mala, Cornelia Verger, Elena D. Darvari, Efrosina Teodori n. Fotino, M. T. Remaida, si de la mai multi domni.

Pe list'a dnei Ferichide au contribuitu urmatórele dómne : Marióra Georgescu, Carolina Goldember, Sc. Ferichide si d. I. Marghiloman.

Pe list'a dnei Maria St. I. Falcoianu : dnele Elena Stamatiu, C. Cretianu si mai multi domni.

Pe list'a dómnei Elena C. Ferichidis : dómnele Maria Dimciu, dsiór'a Ferichidis, Zoe Rosiu, C. Dumitrescu, Poroinénu, Mari.

Pe list'a dómnei Elena C. Cornescu : generalu N. Golesecu, P. Carp, N. Rosetti Balanescu, G. Leca, N. Comaresiescu, colon. Bibescu, Manolache Costache etc.

Pe list'a dómnei Zoe N. Germani dnele Zoe N. Germani, Christina Germani si doi domni.

Pe list'a dómnei Elena Balasianu d. A. Algiu, An. si Elena Balasianu.

Pe list'a dómnei Elena Gradisteanu dnele : Elena C. Gradisteanu, Maria Gradisteanu, Maria Costof, Lucia Caragiali si câti-va domni.

Pe list'a dnei Elena S. Ferichidis dnele : Irina Marghiloman, Linisióra Nicolescu, Elena Nicolescu, Marióra Butculescu.

Comitetulu dómnelor române din Iasi publica unu raportu adressatu Mariei Sale Dómnei, presiedint'a de onóre a acestui comitetu. Din raportulu acesta vedemu, cà comitetulu a infiintiatu unu atelieru si depositu, astadi in plina activitate, care are deja unu materialu atâtu de insemnatu, încâtu este de ajunsu nu numai la inzestrarea completa a unei ambulantie, dar si la mai departea ei aprovizionare pe câmpulu de bataia. Incâtu pentru rezultatulu financiaru, numai celu obtinutu in Iasi, sumele voru întrece 20,000 franci, afara de materialulu adunatu, care si elu este evaluatu la sum'a de 10,000 franci.

Persóne singuratice au contribuitu si contribuescu o multime. Din cele multe, vomu insirá numai pe cele publicate dilele din urma de catra diarele din Romani'a, si a nume pe dómnele : Maria Caconri directórea scólei de fete din Focsiani, Maria Burchi din Iasi, dn'a Ana F. Dimitriu, dsiór'a El. Ant. Brailoiu din Craiova, dnele Elena S. Jonescu, Elisabeta Teodoru, Delfina R. Russescu, Maria N. Manolescu, Maria de Herz si Issa Vladioianu nascute Ghica, Alesandrina Gradisténu, Emilia Repezeanu n. Cutiarida, Zoe Costescu Comanénu, C. Gradisteanu, Paraschiva Caciulescu, dr'a Tarsitia Ursacher, dnele : Maria Stefan, Elena Filiti, Anica Manciu, Zinca Manu, dr'a Eufrosina Florésca.

Totu pentru ostasii români raniti.

Dlu Diamandi I. Manole, cá fostu presiedinte alu comitetulu Românilor din Brasiovu, a versatu in cass'a Societátii „Crucea Rosi'a“ din Bucuresci sum'a de lei 7,125.

Catra onor. publicu românu. Subscrisul am inca la dispositiune mai multe esemplarie din cele dóue scrieri publicate sub numele meu. Acele scrieri sunt: 1. „Incercâri in Literatur'a“ pretiulu 1 fl. — 2. „A supra Situatiunii“ pretiulu 60 cr. Mi-iau voia a aduce la cunoscinti'a on. publicu românu, cà din vendierea esemplarielor restante jumetate venitul ilu destinezu in favórea *soldatiloru români raniti*. Comandele si banii se voru adresá domnului *Diamandi Manole*, comerciantu in *Brasiovu*. I. Al. Lapedatu.

Comitetulu centralu de dame alu Societátii „Crucei Rosie“ din Bucuresci, sub presiedinti'a si inaltulu patronagiu alu Mariei Sale Dómnei, a arangiatu sambeta la 21 maiu (2 juniu) unu concertu in gradin'a Societátii române de gimnastica si dare la semnu, in ajutorulu soldatiloru raniti. Precum ni spune „Press'a“, Domnitorulu si Dóm'n'a, precum si unu numerosu publicu alesu alu capitalei, au participatu la acestu concertu, executatu de dóue musici militare. Dnii Petrescu si Velescu, cei d'antâi elevi de gimnastica ai dlui Mocénu, au amusat publiculu prin cele mai grele productiuni, executate pe trapesu. De si vremea erá cam posomorita, si din când in când câte o picatura plóia turburá petrecerea Societátii, totusi serat'a n'a fostu intrerupta si — dupa cum amu auditu — si-a indeplinitu scopulu, incassându-se de dómnele membre ale „Crucei Rosie“ o suma destulu de insemnata.

In teatrulu celu mare din Bucuresci la 28 maiu st. v. (9 juniu) o societate de binefacere a arangiatu unu concertu, cu concursulu domnisiórelor Nicolescu Aman, Couciouk, Nathansohn si alu dloru Wiest, Prager si Raith.

Érasi concertu. Prin initiativ'a domniloru P. Nitiescu si Stefanu Sihleanu si sub patronagiulu Mariei Sale gratiós'a Dómna va avé locu la teatrulu celu mare, in sér'a de 5/17 Iuniu, unu concertu pentru sporirea fondulu destinatu la infiintierea ambulantielor române. Voru luá parte la acestu concertu d-siórele Asan si Niculescu Aman, d-nii N. Fleva, C. Dimitrescu, P. Nitiescu si Stefanu St. Sihleanu. D-n'a Flechtenmacher s'a oferitu a declamá si d. Wiest va dirigiá orchestr'a. Intre alte piese, orchestr'a va executá marsiulu Independintiei Române de d. P. Nitiescu si marsiulu dedicatu armatei Române de d. C. Dimitrescu. Corulu conservatorulu va avé si elu partea sa.

Professorii conservatorulu de musica din Iasi au datu la 22 maiu st. v. unu concertu in folosulu comitetulu centralu din Iasi pentru ajutorarea ostasiloru români. „Curierulu de Iasi“ ni anuncia, cà publiculu s'a grabitu a respunde cu multa caldura la apelulu ce i s'a facutu, astfelu cà acésta serata a produsu vr'o trei mii de franci. Trebuie sè recunoscemu inse, cà si Dómnele din comitetu au contribuitu multu pentru a se ajunge la unu resultatu atâtu de satisfacatoru.

Artistii români — ni spune „Românulu“ — inca au organisatu represintatiuni, din alu caroru beneficium vinu in ajutorulu armatei. Sunt mai multe dile, de cându in Craiova au avutu locu dóue represintatiuni : un'a data de trup'a dlui Teodorini, si alt'a data de trup'a dlui Serghie.

Ffori'a spitateloru Brancovenesci si a bisericiei Domnita Balasia din Bucuresci face cunoscutu cà cu ocasi'a resboiulu actualu pune la dispositi'a

ministerului, în spitalulu Brâncovenescu, 8 salóne cu 86 paturi pentru gradele inferióre, și 6 camere separate, continându 14 paturi pentru oficeri. Tratamentul bolnavilor, cari vor ocupá aceste 100 paturi, se va face pe totu timpul resboiului de catra medicii acelu spitalu cu medicamentele trebuincióse și nutrimentulu gratuitu.

Corpulu professoralu de la gimnasiulu și scóla comerciala din Ploesci au facutu o colecta frumoasa, pe care a pus'o la dispositiunea ministrului de resboiu.

Junimea româna din Botosiani s'a constituitu într'unu comitetu, alu carui presiedinte e dlu V. Buzila. Bani adunati se voru dá în folosulu armatei române.

Dlu A. Friedman face unu apelu catra israelitii din Besarabia, invitându-i a contribui pentru ostasii români raniti; anunciându, cá pentru acestu scopu s'a formatu la Ismailu unu comitetu de israeliti.

Pompierii din Rómnicu-Saratu au contribuitu o suma frumoasa în folosulu ranitoru români, pe care dn'a Sofia Merisiescu, soci'a locotenentulu pompieriloru, a si tramis'o la destinatiunea sa.

Dlu Fridericu Damé face unu apelu catra Franci'a în favórea ranitoru români.

Damele israelite din Ploesci au formatu si dloru unu comitetu pentru scopulu acesta. Presiedint'a comitetulu e dn'a Ana Ergas.

Israelitii din Braila, indemnati de esemplulu generalu au formatu si dinsi unu comitetu si facu apelu la coreligionarii loru din districtu.

Mai multe comune din Romani'a au formatu asemenea comitete, asemenea o multime de ómeni particulari au facutu contribuiri, inse spaciulu ni lipsesce a puté înregistra pe toti.

Corespondintia din Iasi.

— 25 maiu s. v. (6 juniu st. n. 1877.) —

(Patriotismulu româncelor. — Comitetele pentru ajutorulu ostasilor români raniti. — Unu concertu. — Marele Duce Vladimiru. — Preparatiunile pentru primirea Tiarului. — Sosirea lui în Iasi. — Sinuciderea lui Cozminski.)

(*) Cele mai sublime minuni ale virtutii au fostu tot-de-una produsulu iubirei de patria. Acestu viu si dulce sentimentu unesce amorulu propriu cu tota frumseti'a virtutii, formându în sufletele mari o energia care este cea mai eroica din tóte pasiunile omenesci. Numai acésta energia au dat nascere acelor actiuni neperitóre si tuturor ómenilor ilustru, a caror antice virtuti trecu cá niste fabule astadi, în timpurile nóstre de scepticismu, când dragostea de tíera este luata adese ori în deridere. Superba si admirabila este dar iniciativ'a si activitatea ce-au desvoltatu româncele iasiane pentru ostasii raniti pe câmpulu de resboiu! Putem afirmá, cá ele au fost cele antái cari au manifestat spontaneu acésta patriotica simtire si care imediat au format unu comitetu dupa esemplulu carui în tóte unghiurile tierii, au urmat apoi tóte româncele cu aceea-si nobila abnegatiune! Iasiulu au fost tot-de-una léganulu ideilor mari, isvorulu patriotismulu românu! Conformu acestui faptu psihicu elit'a damelor din societatea alésa au instituit comitetulu despre care a-ti scris în „Familia“ si sigure de con-

cursulu concetatienu lor, au ajuns astadi la unu stralucitoru succesu! Pentru a obtiné unu asemenea resultatu, damele nóstre au facutu sacrificii si au întreprins diferite mijlóce demne de lauda. Ele au mersu din casa în casa cerédu dupa puterea fiecarui ajutorul ce se cuvine eroilor nostri; au infiintiatu diferite loterii si organizat unu concertu prin profesorii conservatorulu de musica.

☉ Acestu concertu patrioticu si emanaminte nationalu au avut locu în gradin'a publica a unui jidovu numitu Max. Localulu nu erá nici demnu, nici compatibilu cu scopulu binefacatoru alu aceste serate, cáci gradine publice si private române nu lipsescu în orasiulu nostru. . . Voiu trece mai departe, cáci sciti dicatórea: scopulu scuza mijlócele! Cu ocaziunea acestui concertu gratiósele dame vindeau diferite obiecte de mica valóre, precum buchete de flori etc. si se gaseau generosi cari sè platésca pâna la 200 franci buchetul. Trebuie de notatu, cá celu antái carui a venit ide'a a dá unu concertu în folosulu ranitoru români, a fost violinistulu Thoma Micheru, unu tineru patriotu care a pus celu antái la dispositiunea comitetulu talentu seu si care apoi, nu sciu prin ce intemplanre, mistificându-se nobil'a sa propunere, altii au profitatu de ea!

☉ În cursulu septemânei trecute amu avutu pentru câte-va ceasuri în orasiulu nostru pe marele duce Vladimír, alu doilea fu alu imperatulu rusescu. El avea pintre numerosii sei adjutanti si pe printiulu de Leuchtenberg, veru primaru cu ducele si frate cu regin'a Elenilor.

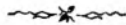
☉ Sunt mai bine de 10 zile de când în totu orasiulu nostru s'au respandit o febrila miscare la vestea sosirei Tiarulu în Romani'a. Iasi, a dóua capitala a României fiind orasiulu cel antái la care trebuia sè stationeze Tiarul în trecerea sa mai departe, s'au luat tóte precautiunile pentru cá primirea lui sè fia câtu se póte mai splendida. Gar'a drumulu de fer impodobita erá cu cele mai frumoase decoratiuni, pavilíonele Rusiei si României, armele M. Sa Carol I si Alessandru II straluceau grandiosu totu lungulu aceste imposante zidiri. Pentru intrare pe peronulu garei s'au impartit bilete de invitatiuni nominale si dar numai persónele distinse prin ceva credu cá trebuia sè aiba dreptul a vedé fati'a augustulu suveranu. Vomu face o mica digresiune aci pentru a díce, cá gratia prefectulu de politia, o multime de jidani au fost cei mai antái cari au obtinutu asemenea bilete. Eu unul cá românu, cá jurnalistu si corespondent alu „Familiei“ si altor jurnale din tíera, cu tóte sollicitatiunile facute de timpuriu n'am avutu fericirea filor lui Israel din Iasi.

☉ Ieri 24 maiu la órele 9^{1/2} de séra au sositu cu trenulu seu imperialu M. S. imperatulu tuturor rusiloru unde au stat aprópe 2 óre fara sè se cobóre în orasiu. Tiarulu erá intovarasit de filu seu celu mai mare, hereditarulu tronulu, de principele Goriacoff, generalulu Siuwaloff apoi de unu numeru imensu de generali, adiutanti si alti membri ai familiei imperiale. Generalulu Ignatieff sosise cu o di mai mai inainte pentru a plecá imediat la quartirulu generalu în Ploesci. Alessandru II au fost salutatu la Ungheni de ministri Cogalniceanu, Bratianu si Docan care s'au intorsu sér'a în Iasi cu trenulu imperialu. Aice mitropolitulu a intimpinatu Tiarulu cu evangeli'a, fiind urmatu de totu clerulu inaltu, apoi primarul

cu pâne și cu sare conform obiceiurilor strabune. Celu mai importantu evenimentu alu dilei pentru tóta Romani'a și in specialu pentru Iasi au fost sosirea Tiarului aice. Acésta dar a fost caus'a intardierei ce-am pusu in trimiterea acestei corespundintie. A me intinde in descrierea tuturor preparatiunilor de primire și in detaliurile placute a acestei serbări este banalu și inutilu, căci ve puteti usioru imaginá că ele au fost la inaltimea de stralucire a angustului vizitatoru și relative cu gradulu de bogatia a comunei locale.

○ Onenocire neprevădiuta a trebuit inse sè mahnéscă inimile societății iasiane cu venirea imperatului rusescu. De câtva timp, cu ocașiunea fara sferșitu a trecerii trupelor ruse prin orasiulu nostru, se oprise unu tineru militaru circasianu numit Cozminski, care așteptá in Iasi trecerea Tiarului pentru a soliciță grati'a sa, căci luand parte in resboiulu serbo-turcu cu unu regimentu formatu pe socotél'a lui și acesta fara a cere invoirea cuvenita, erá consideratu dupa legile ostilor ruse, cá desertoru. Cozminski solicitase deja bunavointi'a și protectiunea M. D. Nicolae și acesta i-o acordase, dându-i chiar promisiunea, că va interveni pe lângă Tiarulu pentru a-lu primí din nou in óstea sa. Acestu Cozminski erá unu tineru fórte simpaticu la vedere și pareá sè aiba o instructiune mai alésa. Elu a facutu mai multe resboie, intre cari celu din 1870—71, când a luat parte in rândurile voluntarilor francesi, apoi in Circasia cu trupele ruse unde s'a distinsu prin eroismulu seu și a fost decoratu. Astfelu facea parte din armat'a regulata rusa și avea rangulu de l-colonel, când parasindu tiér'a și armat'a, fara nici o permisiune, forméza pe speșele sale unu regimentu și merge sè lupte alaturi cu serbii contra turcilor. Pentru acésta dar invocându grati'a tiarului și acesta refusându-i-o categoricu cu mentiu-neá inca, de a fi imediatu arestatu și desonoratu prin luarea decoratiunii, Cozminski in fati'a Imperatului, pe peronulu garei de Iasi si-a implantátu cutitul in inima si a cadíutu mortu la momentu! Imperatulu deja plecáe când in urm'a sa trista stire se respândise și formá contrastulu bucuriei ce simtise poporatiunea cu 'n ceasu mai înainte! . . .

Petru V. Grigoriu.

Sosirea tiarului la Ploesci.

— 7 juniu. —

Faptulu celu mare s'a sevêrsitu! Tiarulu a sositu a séra in Ploesci. Astfelu modestulu nostru orasiu a devenitu unu punctu a supra caruia se concentréza acuma ochii lumei întregi. Schimbarea e enorma!

O multime de straini unduléza pe stradele nóstre. Corespundintii tuturor jurnalelor mari se afla aice. Dar ostasii russesci? La totu alu doile pasiu nu vedi decâtu de acestia. Par că amu devinitu unu orasiu mnscalescu!

Innaltulu óspe a sositu a séra la 8 óre și unu patraru. Gar'a erá splendidu decorata și iluminata; intr'ins'a așteptau sosirea tiarului întregulu stabu generalu russescu, apoi atasatii militari ai Austriei, Frânciei, Germaniei, Daniei și Svediei, comitetulu bulgaru, represintantii municipalității, clerulu, dele-

gatii autorităților din Transilvani'a și alte multe persóne distinse. Compani'a bulgara facea gard'a de onóre la gara, unde se adună și unu publicu fórte numerosu.

Trenulu imperatescu constá din 15 vagóne de salonu și erá condusu de dóue locomotive. La intrare in gara mai antâiu s'a cântatu imnulu bulgarescu, apoi celu russescu. Precum vedeti, primirea avú unu caracteru cam bulgarescu, par' că nu noi Români, ci bulgarii aru fi stapâni aice.

Tiarulu Alessandru se cobori urmatu de marele duce mostenitoru, marele duce Nicolae, alti principi imperatesci, principele Gorciacoff, principele Siuvaroff, comitele Adlerberg, generalulu Miljutin, ministrii nostri DD. Cogalniceanu și Brateanu, și alții cari vinira cu trenulu imperatescu.

Si apoi se incepura solenitățile de intimpinare. Preotulu legiunii bulgare și clerulu nostru salutara pe Maj. Sa in odajdii. Primarulu i presintă panaa și sarea. Apoi se facura presintările diferitelor persóne, și terminandu-se tóte, tiarulu se urcă in trasura cu marele duce Nicolae, și — intre aclamările de „urrah“ ale multimii — plecá in orasiu la cartirulu seu, insoțitu de suit'a sa grandioasa.

Mari'a Sa principele Carol n'a vinitu a séra sè salute de buna-venire pe imperatulu tuturor Rusilor. Se sioptesce, că tiarulu s'a și cam superatu pentru ast'a.

Pentru tiarulu s'a arangiatu locuintia in cas'a dlui Nicolescu. Locuinti'a se compune din șapte odâi, din cari numai cinci sunt destinate pentru întrebuintiarea personala a tiarului. Mostenitorulu tronului siede in cas'a vecina. Locuintiele sunt inchiriate pe siese luni. Pentru locuinti'a imperatului s'au plătutu 12,000 fl. Odâile, cea mai mare parte s'au arangiatu de nou, simplu și totusi elegantu, sub conducerea unui comissaru alu guvernului românau. Pentru cai de totu felulu s'a improvisatu o localitate, in care incapu 250.

Pentru carutie, trasure, furage și furagóne, s'au facutu cinci grajduri. Personalulu de grajduri face sum'a rotunda de 85 inși.

— — Astadi la miédiadi a sositu cu trenulu Mari'a Sa Domnitorulu nostru. La gara fu așteptatu de fiulu marelui duce Nicolae. Apoi se dusera impreuna la tiarulu. Acest'a primí pe Domnitorulu, incungiuratu de marii duci, apoi de Gorciacoff, Adlerberg, Siuvaroff, Miljutin etc. pe cari pe toti i-a presintatu Mariei Sale. Imperatulu și mostenitorulu tronului purtau marele cordonu alu ordinului casei de Hohenzollern.

Apoi tiarulu și principele domnitoru alu nostru incalecara și asistarea la defilarea escortei imperatesci, care se compune din tóte regimentele gardei, și astfelu are unu aspectu cam bizaru.

Dupa aceste urmá dejunulu, — la care luá parte numai famili'a imperatesca și Domnitorulu nostru.

Mari'a Sa facú visita mostenitorului de tronului și celoralalti principi imperatesci. Apoi s'a rentorsu la Bucuresci.

La gara fu petrecutu de mostenitorulu tronului.

Barbu I. G.

Scrisori din Bucuresci.

— 29 maiu (10 juiu). —

(Imperatulu Alesandru II ia Români'a, — primirea lui la garele pâna la Ploesci, — visit'a ce imperatulu a facutu Domnitorului Carol I, — primirea lui in Bucuresci, — hârthi'a-moneda.)

Imperatulu Alesandru II e in Români'a. Dati-mi voie, dle Red., a ve descrie pe câtu mi-va fi posibilu intréga caletori'a imperatului pâna la venirea sa in Bucuresci.

In diu'a de 24 maiu (5 juiu), la 8 ore sér'a, M. S. Imperatulu Rusiei, insocitu de fiii sei, de princip. Goriacoff, mare cancelariu alu Imperiului, de comitele Adlerberg, min. alu casei Imperiale, generalulu Miljutin, min. de resboiu, generalulu Ignatieff, generalulu adjutantulu Vojecoff si alti generali si adjutanti, a sositu la Ungheni, unde fu intimpinatu de d. M. Cogalniceanu, min. de est., I. Gr. Ghica, atasiatu pe lâng'a persón'a imperatului, trimisi de M. S. Domnitoriulu spre a salutá pe imperatulu la hotarele tierii. Trenulu imperialu porní de la Ungheni in mijloculu aclamatiuniloru asistentiei.

Tóte garele pâna la Iasi erau impodobite cu flori si iluminate, éra pe peróne se indesá multimea venita spre a salutá cu urári entusiasmata pe Imperatulu in trecerea Sa.

Ajungându la Iasi, M. Sa fu primitu de d. I. C. Bratianu, de I. P. S. S. Mitropolitulu Moldovei si Sucevei, care i presintă Crucea si Evangeli'a pe care M. Sa le-a santitu.

M. Sa remase in Iasi 1½ óra, dupa care, luandu-si remasu bunu de la cei presentí, plecà in mijloculu aclamatiuniloru publiculu. Percursulu de la Iasi la Tecuciu fu facutu in mijloculu unei multimi enorme ce se ingramadeá la gare spre a aclamá pe Soveranulu tuturoru Rusieloru; la fie-care din aceste gari se facuse pregatiri mari pentru primirea Majestátii Sale.

La órele 9 diminéti'a M. Sa ajunse la Tecuciu, fiindu intimpinatu de prefectu si de autoritátile comunale si dupa 20 minute M. S. si-reluá drumulu spre Barbosi, unde sositu la 11 óre si 27 minute. Acolo P. S. S. Melchisedecu, episcopulu Dunarei de josu, d. prefectu cu autoritátile civile si militare, intimpinara pe M. Sa; intregulu orasiu Galati se transportase aci spre a salutá pe augustulu caletoriu. M. Sa primindu feliicitárele de buna venire din partea celoru presentí, si plecandu la órele 11 si 57 minute ajunse la Braila la 1 óra dupa amédi. Aci Marele Duce Nicolae, insocitu de M. Duce Vladimiru, fiulu Imperatului, de M. Duce Nicolae fiulu, de Ducii de Leuchtenberg, intimpinara pe augustulu monarchu pe peronulu garei in mijloculu autoritátiloru române din Braila. Dupa 20 minute, trenulu porní mai departe si se oprí la Janc'a la 2 óre 15 minute, unde puterniculu Imperatu, scoborindu-se in mijloculu aclamatiuniloru poporatiunii ce-i esise inainte se plimbà câte-va minute pe peronu; suindu-se apoi in cupeu, M. Sa nu se oprí decâtu la Buzeu, unde sositu la 4 óre dupa amédi.

Aci Maj. Sa ascultá cuvântulu de buna-venire ce-i adresá primarulu orasiului, si, multumindu cu gratiositare, primí in salonulu ce-i se pregatise la gara presentatiunea autoritátiloru, in capulu carora se affá P. S. S. episcopulu de Buzeu. Dupa 1 óra si 16 minute Maj. Sa incantatu de aclamatiunile si bucuri'a

generalu, exprimate cu vioiciune de multimea venita cá se salute pe Inaltulu óspe, plecà la 5 óre si 30 minute spre Ploesci, trecându in mijloculu strigariiloru de bucuri'a a poporatiuniloru si a unoru regimente de infanteri'a rusa ce se affau aprópe de linie între Monteoru si Ulmeni. La Mizilu trenulu Imperialu se oprí 5 minute. Maj. Sa se dete josu unu momentu in mijloculu entusiasmatoru urári ale orasieniloru si sateniloru; apoi la 6 óre 41 minute, porní spre Ploesci, unde sositu aclamatu cu entusiasm de multime, la órele 7 si 45 minute séra. (Despre primirea din Ploesci, precum si despre visit'a ce principele Carol a facutu tiarului, a se vedé corespundinti'a de mai susu. Red.)

*

In 27 maiu (8 juiu), vineri deminétia o multime de afisie a le primariei anuncia Bucuresceniloru, cá Maj. Sa Alesandru II va sositu la 12 óre in Bucuresci. Scirea se respândi in totu orasiulu cu repediciunea fulgerului. Pe la 11 óre abiá mai erá tipu de a strabate prin multimea ce se adunase.

Pe la 11½ óre MM. LL. Domnulu si Dómna, insociti de cas'a civila si militara, au intimpinatu pe augustulu monarchu — ce sositu la 12 óre — la gara, unde se affau facia inaltulu cleru in haine sacerdotale, dnii ministrii, inaltele corpuri alu statului, primari'a capitalei, curtile si tribunalele, functionari si ofiieri superiori. Totu aci se affá si d. agentu diplomaticu si consulu generalu alu Rusiei, cu personalulu acestei missiuni, precum si mai multi generali si ofiieri rusi.

O garda, compusa dintr'unu escadronu de riori cu stindardu si musica, erá asediata pe peronulu garei spre a dá onorurile militare. Maj. Sa se scoborí din trenu si a salutatu pe MM. LL. Domnitoriulu si Dómna; apoi insocitu de M. S. Domnitoriulu, a trecut pe dinaintea frontului gardei de onóre, music'a intonandu imnulu nationalu rusu.

Dupa acésta s'a presentatu inaintea Maj. Sale inaltulu cleru; Maj. Sa sarutá Crucea si Evangeli'a. P. S. S. vicariulu Mitrop. a rostitu nescu cuvinte bine simtite. Apoi C. A. Rosetti, presentandu panaa si sarea, adresá unu cuventu demnu de presiedintele camerei.

Imperatulu a multumitu, prin câte-va gratiósse cuvinte, pentru urárele de buna-venire ce-i se adresá in numele capitalei Romaniei, si apoi Imperatulu, dandu bratiulu M. S. Dómnei, a trecut in salonulu de receptiune a garei, M. S. Domnitoriulu i-a presintatu pe róndu senatulu, camer'a, curtea de cassatiune, curtea de compturi, universitatea de Bucuresci cu corpulu profesoralu, curtea de apelu, tribunalulu de Ilfovu si functionarii superiori ai statului.

Dupa acea, Maj. Sa esise din gara, dându bratiulu M. S. Dómnei, si s'a urcatu impreuna cu Dómna, cu Marii Duci Vladimiru si Sergiu, fiii imperatului, in trasur'a curtii, in mare gala, à la Daumont, precedata de doi picheri. Cas'a militara Domnésca si ofiierii superiori din garnisóna faceau escorta impregiurulu trasurei.

In a dóu'a trasura a curtii, à la Daumont, a luat locu Marele Duce ereditariu si M. D. Nicolae impreuna cu M. S. Domnitoriulu.

In a trei'a trasura de gala a curtii s'au asediatu M. D. Nicolae fiulu, Ducii de Leuchtenberg si princ. Battemberg.

Apoi urmau trasuri ale curtii, princip. Goria-

coff cu d. I. C. Brateanu; gen. Miljutin, min. de resboiu alu Rusiei, cu d. M. Cogalniceanu; gen. Ignatieff cu d. gen. princip. I. Gr. Ghica; damele de onóre si siambelanulu M. S. Dómnei si tóte celelalte persóne cari compunéu suit'a Imperiala.

Cortegiulu, precedatu de d. prefectu alu politiei capitalei, de unu pluton de gendarmi, de d. maresialu alu curtii domnesci, s'a pusu astfelu in miscare, dirigéndu-se spre palatu.

Arcuri de triumfu se aredicasera, din distantia in distantia, pe parcursulu Majestátii Sale; stradele erau decorate cu drapeluri cu colori române si ruse; edificiele publice erau ornate cu trofee si coróne; la tóte ferestrele caseloru atêrnau sialuri, coróne si ghirlande de verdétia cu initialele Imperatului, Domnitorului si Dómnei. O imensa multíme de lume, din tóte clasele sociale, acoperiá trotoarele si se intindea de ambele lature ale stradeloru; ferestrele si balcónele tuturor caseloru erau intiesate de dame in toalete elegante, si din tóte pepturile unu nesfirsitu si caldurosu ur'a!! saluta trecerea Imperatulu si a familiei sale.

Cununi si buchete se aruncau de la tóte ferestrele, de la tóte balcónele si cadeau cá o adevérata plóie de flori in trasur'a imperatésca.

Ajungéndu la palatu, Maj. Sa a trecut inaintea frontului gardei de onóre, compusa din o compania de vênatori cu stea si musica, si apoi, asiediându-se pe peronu lângá M. S. Dómni'a, avendu in stâng'a sa pe M. S. Domnitorulu si incungiuratu de membrii familiei imperiale si de persónele suitei, a primitu defilarea gardei. Imperatulu s'a urcatu dupa acést'a in palatu, si aci Maj. Sa a presintatu M. S. Dómnei persónele suitei. Apoi a urmatu unu dejunu de familia, éra A. S. princip. Gorciacoff, contele Adlerberg, gen. Miljutin, gen. Ignatieff si persónele suitei Imperiale au dejunatu in sal'a cea mare de prandiu a palatului, impreuna cu d. Cogalniceanu si cas'a civila si militara a M. S. Domnitorului.

D. Cogalniceanu a ridicatu unu toastu in sanetatea M. S. Imperatului augustulu óspe alu României, la care A. S. principele Gorciacoff a respunsu bendu in sanetatea MM. LL. Domnitoriului si Dómnei.

Tiarulu cu famili'a sa a statu impreuna cu MM. LL. pâna la 2 óre, cându apoi a pornitu spre gar'a Têrgovistei. Cortegiulu a urmatu aceea-si cale si ordine ca la sosire; si de asta-data, cá la venire, unu numerosu publicu aclamá trecerea Maj. Sale, flori si cununi cadeau in trasur'a Imperiala. Imperatulu sosi la gara, de unde si-luá diu'a buna de la Domnitoriulu si Dómni'a, si trenulu se puse in miscare, in mijloculu urârilor asistentiloru, luandu-si calea spre Ploesci.

Proiectulu hârthia-moneda s'a votatu de camera, senatulu lucra in sectiuni. *B. L. Bianu.*

CE E NOU?

Marele duce Mihaiu, alu carui portretu se afla in nrulu presinte alu foii nóstre, intocmai cá marele duce Nicolae, e fratele imperatului. Dinsulu e guvernatorulu Caucasului, si si in timpu de pace e comandan-

tulu siefu alu armatelor ruseseci din Asia. Fu nascutu la 25 oct. 1832, si in 28 aug. 1857 s'a casatoritu cu principess'a Olga, fiic'a marelui duce de Baden Leopoldu, si are siese copii. Elu siede in Tiflis, capital'a provinciilor dincolo de Caucas si a Georgiei. Sub conducerea lui, armat'a rusa face mari progrese in Asia, dar lupt'a decidiátore are sê urmeze acusi la Erzerum.

Studentii din Craiova inspirati de simtiemêntulu mândriei pentru armat'a româna, au oferitu, dreptu suveniru, unu frumos drapelu regimentului 7 de dorobanti, stationati in Craiova. Diuarulu „Pres-sa“ din Bacuresci, de unde scótemu acést'a scire, publica si cuvintele pline de gratitudine adressate, in urm'a acestui daru, studentilor craioveni, de catra dlu comandantulu alu disului regimentu, majorulu Balaceanu.

„**Stéu'a României.**“ Domnitorulu Carol I a conferitu Marea Cruce a ordinului „Stéu'a României“ mitropolitulu primatu din Bucuresci si celui din Iasi; dlor I. C. Brateanu, M. Cogalniceanu, generalu N. Golescu si Dimitrie Gr. Ghica. Ministrii au mersu la Domnitorulu si l'a rugatu, cá — in memori'a curagiului seu admiratu la Calafatu — sê binevoiesca a primi si a purtá pe peptulu seu medal'i'a „virtutii militare.“ Totu aice adaugemu cá dlu G. Sion a scris o poesia despre acum infintiat'a decoratiune româna; dlu Pascaly a declamat'o de curéndu in teatrulu seu de véra, éra noi o reproducemu in nr. presinte.

Maialulu soc. „Julia“ a junimei române universitare din Clusiu, anunciatu deja in pretiuit'a-ve fóia si tînutu in 4 iunie st. n. in gradin'a „Regin'a Angliei“ fu unulu dintre cele mai vialé si mai bine reesite maialuri române ce s'au tinutu pân'acuma in capital'a Transilvaniei. Joculu s'a inceputu inainte de apusulu sórelui, si cunun'a frumósa si vesela de dómne si dsióre numai radiele aurorei, ce alunga stelele de pe ceriu, a pututu s'o imprascie de totu, spre cea mai adâncá intristare a junimei, care ar fi doritu sê se póta delectá inca si diu'a in acea cununa incantátore, in care straluciau, cá totu atâte stele si flori gratióse: Dnele: Maria Iliesiu, Leontinu Popu, Coroianu, Vas. Popu, Petranu, Pinteá, Baldi, Siulutiu, Susana Trutia nasc. Leményi etc. si dsiórele: Maria Tureu, sororile Trifu, Cornelia si Victoria Galu, Camilla Popu, Emma Popu, sororile Popu (de la Clusiu-Monostor) etc. Venitulu curatu, a fostu 48 fl., suma mica in sine considerata, dar fórté mare in comparatiune cu venitulu deficitulu maialuriloru din anii trecuti, dovéda cá publiculu românu din Clusiu incede a-si cunósce din ce in ce mai bine missiunea sa atâtu in acést'a, câtu si in alte privintie. Preste pretiulu de intrare a solvitu dnii: Simon Elek (primariulu Clusiuului) 4 fl. Gavrilu Iliesiu 2 fl. Iosifu Petranu 1 fl. 50 cr. Dr. Grig. Silasi 1 fl. Trimbítiasiu 1 fl. Dr. Ios. Rednicu 1 fl. Bacila 1 fl. capit. Ionescu 1 fl. Rud. Fogarasi 1 fl. Trutia 50 cr. si Avramu Jáнки 50 cr. pentru cari doruri marinimóse le esprimu in numele soc. „Julia“ cea mai adâncá si sincera multiamita. Petru Dulfu, secret.

Adunarea Societátii pentru fondu de teatru românu se va tiné in anulu acesta in orasiulu Abrudu, in 16 si 17 iuliu st. n. Program'a se va publicá in nrulu viitoru.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1877. Calea tieriei nr. 39.